

«Норуот
күүһэ —
көмүөл
күүһэ!»

ЭНГСИЭЛИ

2014 сыл
Ахсынньы
24 күнэ
Сэрэдэ
№172 (10228)

12+

1935 сыл алтынны 5
күнүгэр төрүттэммитэ

Нам улууһун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга
«Сыл бастыг хаһыата»

БЭҔЭНЭЭ... БҮГҮН... САРСЫН...

Улуус баһылыгын
мунһабыттан
бэлиэтээһиннэр

Баһаарынай надзор 7 объекты бэрэбиэркэлээбит, 9 юридическэй сирэй мээрэвэ тардыллыбыттар. Оскуолаларга биэчэрдэри ытыгыга харабыллар уонна эппиэттээх дьон суох буолар түгэннэрэ тахсыбыттар. Инникитин маассабы тэрээһиннэргэ тэрилтэ эппиэттээх дьонно уонна харабыллар булгуччу баар буолаллара ирдэнэр.

«Намкоммунтеплоэнерго» биллэрбитинэн хочуолунайдар бары штатнай режимнэ үлэли тураллар, кыра тымныылар тахсаллара тутта туоратыллар. Искусство оскуолатын хочуолунайа үлэлээн атыгар баар тэрилтэлэр уонна олорор дьээ арыый сылбыттар.

«Ветхое жильё» программанан тутулар таас дьээлэртэн бастакыта олохчу бүттэ, ис-тас өттүгэр хомунуу үлэтэ хаалбыт, оттон иккис дьээни бэдэрээтчит ахсынньы 27 күнүгэр дьээни бүтэрэр былааннаах, ол кэннэ Минстрой комиссията тахсан бу дьээлэри тутуохтаах.

Бу дьылга бары аукционнар, тендердэр түмүктэммиттэр. Билигин инники үс сылга манна прогноз онорулларыгар нэһиликтэр дьаһалталара күүстээх үлэни ытыгытаахтар. Үүнэр 2015 сылга былаан-график оноруллар.

А.Ф. Шестаков аатынан сыһынаан киинигэр проводка хатыһыта тахсыбыт, ону РЭС-тар тутта мээрэ ылан уларыттылар. Лена уул уонна Ржевская быһа охсуһуугар светифору туруорууга үлэ сааланна, 8 опора туруохтаах, улахан буровой массына кэлэн үүттэригэр сир таһырбыта харгыстары үөскэтэр.

Республикатаабы остуол теннин күрээтэр Е.В. Староватова иккис миэстэни ситистэ, «Чемпионнар баалларыгар» Нам улуһунтан номинация аайы дьоннорбут ааттара иһилиннилэр, ол курдук «Лучший тренер» — Азаров А.Г., «Лучший ветеран-спортсмен» — Васильев И.И., «Лучший мас-рестлер» — Гладков А.А., «Лучший хапсагист» — Софронеев И.Г., «Лучший руководитель федерации» — Румянцев Н.И., адаптивной күрүнэргэ — Халдеев И.Г., «Лучший руководитель спорта» — Иванов П.Г. ааттаммыттар.

Культура эйгэтигэр «Лучшее учреждение культуры» аакка Хамаҕататаабы «Түһүлгэ» сыһынаан киинэ уонна З.П. Винокуров аатынан искусство оскуолата тигистилэр. «Имя культуры» номинацияга Москвага гран-при буолары ситиспит Кирилл Матвеев бастаата.

Ааспыт нэдиэлэбэ Модут нэһилигэр саҥа баһаарынай депо аһылына, урут райисполком председателинэн үлэлээбит В.Н. Жирков олохтоо үлэтигэр мемориальной дуоска ыйанна, 2014 с. тыа хаһаайыстыбатын үлэтин түмүктээһин, Бөгүн нэһилигин күнэ ытыгытыннылар.

Бэлиэтэнэ В. КАСЬЯНОВ

Үтүө үгэс үөдүйдүн

Ааспыт нэдиэлэ ортотугар Наммыт улуһунгар баар федеральной, республиканской таһымнаах тэрилтэлэр салайааччылары, сүрүннүүр специалистара — РФ пенсионнай фондатын улуустаабы филиалын пенсионны аабыга уонна төлүүргэ отделын начальнига Людмила Ивановна Петрова, үлэлээх буолуу Намнаабы киинин салайааччыта Инна Иннокентьевна Сивцева уонна инспектор Лена Егоровна Григорьева, нэһилиэнньэ социальнай көмүскэлин Намнаабы управлениетын сүрүннүүр специалиһа Анастасия Семеновна Кривошапкина, Намнаабы «МФЦ» ГАУ кылаабынай специалиһа Марианна Ивановна Черкашина, урбаанньыттары өйүүр киин Намнаабы

ДЬОН ТҮБҮГҮН АЧЧАТААРЫ

филиалын салайааччыта Борис Борисович Бугаев, «Субсидия агенствота» диэн СР ГКУ Намнаабы тэрилтэтин начальнига Ольга Михайловна Бурнашева, «МФЦ» ГАУ юридическай сулууспатын юристконсультана Вероника Юрьевна Винокурова, дьээ кэргэн уонна ыччат социальнай-психологическай өйбү-

лүн киинин педагог-психолога Мария Николаевна Винокурова 2 Хомуустаах нэһилигэр тийэн тус боппуруостардаах дьону көрсөн, атах төпсөн олорон, мунаахсыйар боппуруостарын быһааран, кыайан быһаартарбакка сылдыар боппуруостарын хайдах быһаартарары сүбэлээн-амалаан биэрдилэр, элбэх киһит-

тэн наадалаах докумуоннарын туттулар.

Ол курдук: А.С. Кривошапкина (соц көмүскэл) 5 киһи докумуонун тутта, 17 киһиэхэ сүбэ-ама биэрдэ; Л.И. Петрова (пенсионнай) 20 киһиэхэ сүбэ-ама биэрдэ, 2 киһи докумуонун тутта; И.И. Сивцева уонна Л.Е. Григорьева 6 киһини көрүстэ, кинилэртэн 2 киһини учуокка туруорда, 2 киһи регистрациятын уһатта, 2 киһиэхэ сүбэ-ама биэрдэ; М.И. Черкашина (МФЦ) 6 киһиэхэ сүбэ-ама биэрдэ, 3 киһи докумуонун тутта, В.Ю. Винокурова (МФЦ юр. сулууспата) 7 киһиэхэ сүбэ-ама биэрдэ; О.М. Бурнашева («Субсидия агенствота») 6 киһини көрүстэ, субсидия кээмэйин туһаныыларын ааһан-суоттаан, быһааран биэрдэ; Б.Б. Бугаев (предпринимательство) 3 киһини көрүстэ, туруорсар боппуруостарын билсэн баран туһалаах сүбэлэри биэрдэ.

«Аһаҕас аан күнүн» ытыгы чэрчитинэн дьарыктаах буолуу киинин салайааччыта И.И. Сивцева олохтоох оскуола 9-11-с кылаастарын үөрэнээччилэрин

көрсөн бэсиэдэлэстэ, үөрэби, идэни хайдах талары, үлэни хайдах булары сүбэлээтэ. Оттон педагог-психолог үөрэнээччилэргэ сүбэ-ама биэрэн баран тестирование ытытта, ол түмүгүн биллэриэх буолла.

«Аһаҕас аан күнүн» ытыгы кэлэр сыл ортотугар дылы салданан барыаба. Тэрилтэлэр нэһиликтэргэ тийэр күнүгэр графика хаһааптыт инники нүөмэригэр тахсыбыта. Онон олохтоохтор төтөрү-таары айаннаан күнү-дьылы сүтэрбэккэ, ороскуоту көрсүбэккэ наадылар дьыалаларын онортуруохтара, ситиһэхтэрэ.

Туһаннаах салайааччылар, дьонно утары баран, кыһаллаларын өйдөөн, быһаартарыахтаах боппуруостарын бэйэлэрэ дьон олохтору сиригэр тийэн быһаара — көмөлөһө сатыыллара элбэх киһиэхэ туһалаах буолуугу-гар, түбүктэрин, ороскуоттары аччатарыгар саарбахтааһын суох. Маньык дьаһаныыны биһирээххэ эрэ сөп.

И. ИВАНОВ

Хааччыыгы хайдабы?

Тыа сиригэр нэһиликтэрин кииннэммит кварталнай котельнайдартан итинэн хааччылыгы боппуруоһа турбута 4-5 сыл буолла. Боппуруоһу Ил Дархан тус бэйэтин илиитин иһигэр ылан хонтуруоллаабыта ордук хамсатылаах буолбута өйдөнөр. Биһиги улууспутугар онук үлэлэр олохтоох ОДКХ-тын (ген. дир. Игнатев Н.В.) күүһүнэн иллэрээ сылтан барар. Арбын нэһилигэр ол туһунан ЖКХ учаастагын старшай маастарын Гоголев Леонид Иннокентьевичи көрсөн кэпсэттим.

— Леонид Иннокентьевич, тыа сиригэр нэһиликтэрин ки-

ОЛОРОР, ҮЛЭЛИИР УСУЛУОБУЙА ТЭРИЛИННЭ

иннэммит ититэр систиэмэбэ холбонон үлэ эһиэхэ хайдах баран иһэрий?

— Сүрүннээн былааннамыт үлэлэр бу ааспыт икки сыл устата онорулуннулар. 2012 сылга кварталнай уонна 2013 сылга оскуола котельнайдар үлэбэ кирибиттэрэ. Социальной объектары таһынан олохтор дьээлэр 100% ититэр систиэмэбэ холбоннулар. Онон олохтоохтор үөрүүлэрэ мунгура суох. Маны таһынан, дьээлэргэ тымныы уу кытары бэрлэлэр. Үгүс ыаллар мантан ууланан олохтор. Биэс ыал дьээлэрин толору хааччылыылаах гына онорулуннулар. Ону көрөн, олохтоохтор эһиил онук оносторогу туруна сылдылар.

— Хааччыыгы хаачыстыбатыгар туюх этэрдээххиний?

— Ол өттүгэр тэрилтэлэр да, чааһынайдар да өттүлэриттэн улахан претензия суох курдук. Былырын саҥа оскуола тымныы этэ. Ол быйыл саҥа икки хочуолу туруорбуштутугар туоратылына. Онтон олохтор дьээлэр ичигэстэр. Барыта 56 ыал холбонон олохтор.

— Уонна туюх саҥа тутуулааххыт?

— Олохтоох нэһилик сэбиэтин кытта кыттыһан саҥа гараж

туттубут. Ол оскуола котельнайыттан ититиллэр. Онон биһигиттэн уу таһар уонна «Камаз» массынабыт турар.

— Икки сыл иһигэр учаастагын сүрүн тутууларын барытын онгостубуккут. Аччыгыга сүүрбэччэ сыл төбөн ыалдыбат буолбут. Манна ким көмөлөстө?

— Биллэн турар «Намкоммунтеплоэнерго» тэрилтэ үлэһиттэрэ икки сыл устата илиилэрин араарбакка, турунан туран үлэлэһэн кыайдыбыт. Ол иһин, олохтоохтор да, үлэһиттэр да Игнатев Н.В. махталлара улахан. Онон олохтор, үлэлиир усу-

луобуйа тэриллибитин түмүгэр, урут аатыран олохтоо Арбын нэһилигэ чөлүгэр түһүөбэ, дьонсэргэ олохсуйуоҕа диэн баҕа санаабыт уонна эрэлбит улахан.

— Учаастаккыт үлэһиттэрин ахсаана аһыабаата дуо?

— Суох, хата элбээбит курдуктук. Хачыгаар-машинистар икки котельнайынан 16 үлэһит буоллулар. Сменаба икиили буолан тураллар. Ону таһынан, уу баһар уонна «Камаз» массынабытыгар суоппардар, погрузчик тарыхтарыһа, сварщик, слесарь, электрик бааллар.

А. КОБЯКОВ, Нам

ОЛОХТОН ХААЛЫМА!

«Энсиэли» хаһыакка си-бээс отделениеларынан, общественной сурутааччыларынан 2015 сыл бастакы агарыгар сурутуу ытыллар.

6 ыйга — 489,12 солк.,
3 ыйга — 243,06 солк.,
1 ыйга — 81,02 солк.

Хаһыат индексэ — Р0005, нэдиэлэбэ иккитэ тахсар.

СУРУТУУ - 2015

Спорт — дьулуур, спорт — тулуур

Ахсынны 5-7 күннэригэр Ленскэй нэһилиэк КСК-гар «Биер ньыгыл Россия» партия «Молодая гвардия» диэн ыччатарын түмсүүтэ тэрийэн хапса-байга республикатаады аһаҕас турнир буолан ааста. Бу улахан күрэхтэһиигэр республика улуустарыттан барыта 19 хамаанда, 99 бөбөс кэлэн кытыннылар. Олор истэригэр 32 спорт маастардар, 67 бастакы разрядтаах тустууктар бааллар. Күрэхтэһии кылаабынай судьуйатынан Мастахов А.Е. үлэлэтэ. Тэрэһин өтүнэн ылар эбит буоллахха, тэрийэр комиссия председателэ Яковлев А.Я., баһылык I-кы солбуйааччыта, дьоннорун сөптөөхтүк аттаран туруоран күрэхтэһии хара саҕаланарыттан, сабыллыгыгар тийэр сүрдээх үрдүк таһымнаахтык барда, манна улахан оруолу онордулар: культура управлениета – парадий иилээн-саҕалаан киллэрдилэр. Куба курдук үп-үрүг таҕастаах гимназия, И.С. Гаврильев аатынан 1 №-дээх Нам орто оскулатын уонна 2 №-дээх Нам орто оскулатын кыргытгара кытыннылар. Күрэхтэһиини киэргэтии

ырыаһыттарга, «Сардаана» муода театрын коллективыгар, оскуола үөрэнээччилэригэр ону кытары күрэхтэһии кыайылыахтарыгар бириистэри олохтообут бары спонсордарытыгар: 70 киилэҕэ дылы абсолютнай чемпионна «Минск» мотоциклы туруорбут улуус дьаһалтатын баһылыгар Атласов А.П.; «Ленскэй нэһилиэк» МТ баһылыгар Новгородов А.Г.; Нам улуунун хапсабайга федерациятын председателэ Кузьмин А.А.; «Нам-коммуналоэнерго» директорыгар Игнатьев Н.В.; «Уйгу» ООО директорыгар Сивцев В.И.; «Ай-строй» ООО начальнигар Николаев А.Д.; «Эрэл» СХПК начальнигар Гуляев Н.Ф.; «Ткани» маҕаһынгна (ИП Винокурова Е.С.); «Эйгэ» ООО начальнигар Бережнев С.И. күрэхтэһиигэ кыттыбыт бары спортсменнар, күрэхтэһиини ыһпыт тэрийээччилэр ааттарыттан барҕа-махтал тылларын тиэрдэллэр, өрүүтүн да манньк куруутун спорду өйөөһөйдөөн, спорду сайыннарын диэн алгыстарын аныыллар. Бэрт кылгастык күрэхтэһии ис өтүн ырытар буоллахха

да билилээх, үрдүк таһымнаах судействоны олохтоохха наада.

Бу күрэхтэһиигэ саамай элбэх кыттааччылаах олохтоохтор биһиги буоллубут. Ол курдук 28 хапсабайдыт илин-кэлин түсүһэн бириистээх миэстэлэргэ тигистилэр. Абсолютнайга 70 кг диэри «Минск» мотоциклы Уөһээ Бүлүүттэн сылдыар Рустам Прокопьев ылла. Онтон 90 кг диэри «Форд Фокус» массыына хаһаайыһынан Уус-Алдантан Семен Семенов буолла.

Дальний Восток федеральнай окуругар спортивнай оскуола-лар икки ардыларыгар 1997–98 с. төрүөх оҕолор күрэхтэһиилэригэр Саха республикатын «Метелица» сүүмүрдэммит хамаандата Хабаровскай куоракка ахсынны 6-8 күннэригэр күрэхтэһэн кэллэр. Биһиги улууспуттан хамаанда састаабыгар киирсэн, Местников Айхал- Хамаҕатта орто оскуолатын үөрэнээччитэ уонна Игнатьева Ира, УОР итиллээччитэ, кыттыыны ыллылар. Местников айхал – 60м. – 7,00 сөк. кэлэн 3 миэстэ буолла, ону

Улуус баһылыгы колонката

ААСПЫТ НЭДИЭЛЭБЭ

Ааҕааччы, дорообо!

Улахан тымныылар тураннар уйаммыт-хатаммыт биллэр күннэрэ үүннүлэр. Уопсайынан, эрдэттэн энергияны харыстыыр үлэлэр чэрчилэринэн уонна VI-с спортивной Ооннууларын сибээстээн оскуолаларга, оҕо садтарыгар капиталнай өрөмүөннэр ытыллыбыттарынан тонгуу-хатыы тахса илик. Арай Кыһыл Дэриэбинэ Осиповтар дьиэ кэргэннэрэ гаастара арахсан тонгор турукка олоролорго иһилибитэ. Онуоха суһал дьаһаллар олохтоннонор ыал ийэтэ балыһаҕа киирдэ, дьиэни гааска холбоон сылытар үлэ барыахтаах.

Бу дьининэн эрдэттэн биллэрэ, онуоха нэһилиэк дьаһалтатын, социальнай сулууспа өтүтүтэн хамнатыйлаах миэрэлэр хойутаан ылыныллыбыттар дии саныбын. Манна анардас «Сахатранснефтегаз» үлэһиттэрин буруйдуур сыһа, кинилэр ирдэбил быһыытынан өссө улахан саахал, биитэр дьон доруобуйатыгар, олоҕор охсуу тахсыбатын курдук миэрэлэри ылыммыттар. Кыһыгы өтүтүгэр нэһилиэк дьаһалталара анал комиссиялары тэрийэн, онно гаас, уот, социальнай сулууспаттан бэрэстэбиитлэри киллэрэн кыһалҕалаах ыаллары, ол иһигэр иһэр-аһыыр өтүтүн эмиэ, эрдэттэн кэрийэн балаһыанньалара хайдаһын билсэн, онтон сийтэртэн сөптөөх миэрэлэри ылыннахха бу курдук кыһарҕаннаах түбэлтэлэр тахса суох этилэр.

Аны Саҕа дьыл кэнниттэн счетчик туруорбатах ыалларга квартал аайы төлөбүр кээмэйин үрдэтэн иһэргэ дьаһал олохтонно, манан сибээстээн сорох ыаллар иэскэ-күүскэ баайылар кыһалҕалара үөскүөн сөп. Маныаха эрдэттэн балаһыанньаны уустугурдубат туһугар үлэ барыахтаах. Буолар буолбутун кэннэ дьэ кэлэн быһаарса сатыыр дьон олоҕор охсуулааҕа өйдөнөр, хайа сатанарынан эрдэтинэ ыаллары кытта өйдөтөр үлэни, наада буоллаҕына кыаллар көмөнү, онорор быдан көдүүстээх.

Александр АТЛАСОВ

Улуус нэһиликтэригэр

Быйыл сайын улууспутугар ытыллыбыт 6-с спортивной ооннуулар дуорааннара билигин да сүтэ илик. Бу кэрэ бэлиэ күннэри ордук Хамаҕатта нэһилиэгин олохтоохторо сүрэхтэригэр сөнүрдэн илдьэ сылдылар. Ол курдук, Хамаҕатта сүдү улахан спортивной саала тутуллубута. Бу киэн уорабайга волейбол уонна мини-футбол күрэхтэһиилэрэ ытыллыбыттар. Онтон тутуутун үбэ ситэ төлөмөккө уонна докумуонун үлэтэ кыалыбакка, итигэр систимэтэ үлэҕэ киллэриллибэккэ, тонгон турбута. Билигин, дьэ барыта ситэн-хотон ахсынны 4 күнүгэр бу баараҕай тутуу аанын нэһилиэһиҕэ үлэһит Андросова Л.А. салайар «Ретро Данс» үңкүрү бөлөҕө киирэн спортивной уонна урукку бальнай үңкүүлэри бэрт тэтимнээхтик үңкүүлээн көрдөрдүлэр.

«МААСТАР ХААБЫҤАП ТЫЫННААХ»

Саалаҕа бастакынан улуустаагы «Безопасное колесо» күрэххэ 2 миэстэни ылыт 6 велосипедист оҕолор (сал. Аммосова А.А., Касьянова Е.Г.) элээрдэн киирэн, эрийэ-буруйа ууруллубут мэхэйдэри туораан көрдөрдүлэр. Ол кэнниттэн Саха республикатын культуура-тын үтүөлээх үлэһит Андросова Л.А. салайар «Ретро Данс» үңкүрү бөлөҕө киирэн спортивной уонна урукку бальнай үңкүүлэри бэрт тэтимнээхтик үңкүүлээн көрдөрдүлэр.

Бу сүдү улахан спортивной саала ССРС көңүл тустууга спордун маастара, Россия боруонса призера, Иван Поддубный бириһин кыайылыаҕа Николай Петрович Габышев аатын сүгэр. Николай Петрович Саха сиригэр көңүл тустуу сайдыытыгар киллэрсибит кылаатын, төрөөбүт Намыгар, «Комсомольскай» совхозка үлэлээбит үтүөлэрин үйэтигэргэ анаммыт «Маастар Хаабыһап» диэн кинигэ күн сирин көрдө. Бу кинигэни архыып докумуоннарыгар уонна ахтыыларга олоҕуран «Учууталлар учууталлара» бэлиэ хаһаайына, РФ үөрэҕиритигин туйгуна, Хамаҕатта нэһилиэгин Ытык киһитэ Винокурова Мария Григорьевна хомуйан таһаарда. Кинигэ 7 түһүмэхтээх, 160 страницалаах, 150-тан тахса хаартыска киллэриллибит. Ааптар Мария Григорьевна кинигэ ис хоһоонун сийилии ырытан кэспээтэ, билиһиннэрдэ. Кини бу кинигэ тахсытыгар күүс-көмө буолбут, ахтыылары суруйбут дьонноро махталын биллэрдэ. Ахтыы суруйбуттарга, салалтаҕа, 2 оскуолаҕа, 2 дегсадка уонна библиотека кэспээтэ, билиһиннэрдэ. Кини бу кинигэ тахсытыгар күүс-көмө буолбут, ахтыылары суруйбут дьонноро махталын биллэрдэ. Ахтыы суруйбуттарга, салалтаҕа, 2 оскуолаҕа, 2 дегсадка уонна библиотека кэспээтэ, билиһиннэрдэ. Кини бу кинигэ тахсытыгар күүс-көмө буолбутунан итими-истини махтал тылларын анаата.

Кинигэ сүрэхтэһиигэр ыраахтан-чугастан Николай Петровиһы кытта биһигэ үлэлээбит табаарыстара, дотортордору Георгий Михайлович Артемьев, «Чолбон» сурунаал редактора Н.Е. Винокуров — Урсун, суруналыс И.П. Ушницкай уонна кэргэнэ Ирина Иннокентьевна Габышева, маны таһынан, бэйэлэрин бэлэхтэрин «Тыгын Дархан» ресторанта М.Н. Габышева, А.С. Тарбахова, автоколонна директора И.И. Николаев, үөрэҕирити туйгуна С.П. Алексеев кэлэн кытыннылар уонна бэйэлэрин бэлэхтэрин туттардылар.

«Эрчим» спорт комплекс тутуллуутугар күүс-көмө буолбут салайааччы дьоннорут кириилэрин дохсон ытыс тыаһынан уруйдуу көрүстүлэр. Кинилэр ортолоругар бааллар: спорт саала директора Г.Н. Павлов, нэһилиэк баһылыга И.Н. Максимов, улуус баһылыгы бастакы солбуйааччы А.Я. Яковлев, улуус мунньаҕын председателэ И.Р. Попов, спорт управлениетын начальнига П.Г. Иванов, киин библиотека директора М.Р. Сафронова. Салайааччылар үүнэр көлүөнө ыччаттарга кэс тылларын этилэр. Манньк республика хайа да улуустарыгар суох баараҕай тутуу Нам улуунун туруурдарыгар, албан ааттарыгар баҕаларын биллэрдилэр.

Бастакы күрэхтэһии түөлбөлэр «Көрдөөх эстафеталарынан» саҕаланна. Эстафета 6 түһүмэтинэн барда. Манна 4 түөлбэ кыттыбытыттан «Арыы Тиит» түөлбэ бастаата, иккиһи «Сайдам» түөлбэ ылла, үһүскэ «Үрдэл» түөлбэ таҕыста. Күрэхтэһиини спорт саала үлэһиттэргэ Геннадий Павлов уонна Владимир Уодай тэрийэн ыыттылар.

Ити курдук үүнэр көлүөнэни эт-хаан, өй-санаа өтүнэн сайыннара, чэгиэн-чэбдик, доруобай буоларга аналлаах «Эрчим» спортивной саала аанын тэлэччи аста.

Н.П. Габышев аата бу күн доржоонноохтук ааттанна. Маастар Хаабыһап тыыннаах.

Е. ФЕОФАНОВ, Хамаҕатта

ТАҢЫММЫТ ҮРДҮҮР

1 миэстэлээх Черноградский Валентин

таһына 200х4 эстафетаҕа кыттан Саха республикатын хамаандата бастакы миэстэни ыларыгар бастакы этапка сүүрэн дьонун кылаатын киллэристэ. Онтон Игнатьева Ира – 3000 м. сүүрэн 3 миэстэ буолан ааспыт сыллаах кыайытын бигэргэттэ.

Ахсынны 2-5 күннэригэр Дьокуускай куорат «50 лет Победы» спорт комплексыгар А.И.Федотов кэриэһигэр боксаҕа 2001 с. төрүөх уолаттарга уонна эр дьонно республика аһаҕас күрэхтэһиигэ буолан ааста. Бу күрэхтэһиигэ барыта 107 боксер кытынна. Олортон 67 оҕолор, 40 – улахан дьон. Нам улуунуттан 5 боксер кыттыыны ылла. Уонна бэһиэн мэтээллээх дойдуларыгар кэллилэр. Ол курдук, оҕолорго: 48 кг – Черноградский Валентин – 1 миэстэ, 60 кг – Протопопов Федя – 2 миэстэ. Улахан дьонго: 60 кг – Парников Михаил – 1 миэстэ, 64 кг – Зырянов Иннокентий – 2 миэстэ уонна 81 кг – Саввинов Борис – 2 миэстэ буолдулар. Маны таһынан, Зырянов Иннокентий – «За волю к победе» диэн номинация хаһаайына буолла. Бу күрэхтэһиигэ оҕолор эрчиллэлэрин таһыма үрдээбитин, техникаларга түспүбүтүн бэлиэтээтилэр.

Ахсынны 4-7 күннэригэр Алдан куоракка боксаҕа аһаҕас турнир буолбутугар 30 кг. Хамаҕаттаан Юшков Ваня баран- 1 миэстэ буолан кэллэ.

Ахсынны ый бастакы күннэригэр Москва куоракка 16 төгүлүн армспорка, бодибилдингга, гиревой спорка «Золотой заяц» диэн инбэлииттэр декадаларыгар аналлаах, норуоттар икки ардыларынааҕы күрэхтэһии буолан ааста. Бу улахан эппиэтинэстээх күрэхтэһиигэ биһиги биер дойдулаахпыт, Россия, Саха сирин күрэхтэһиилэрин хас да төгүллээх призера Марина Литвинова Саха сирин хамаандатын салайан илдьэ сырытта. Күрэхтэһиигэ Россия араас регионнарыттан, Узбекистан, Таджикистан, Казахстан курдук дойдулартан элбэх спортсмен кыттыыны ылбыт. Саха сириттэн барыта 13 инбэлиит-спортсмен кыттыыны ыллылар. Күрэхтэһии үс көрүгүн түмүгүнэн, Татьяна Семеновна, Василий Никитин, Валентина Кулаковская, Татьяна Гуринова, Марина Литвинова боруонса мэдээл хаһаайыттарынан буолан, Саха сирин хамаандата 3 бочуоттаах миэстэҕэ тахсарыгар улахан кылааттарын киллэрдилэр.

И. УВАРОВСКИЙ — КҮРҮЛГЭН, Нам,

чааһыгар кытыннылар: НПК – үңкүүһүтэрин бөлөҕө (сал. Мария Попова), «Үрдэл» үңкүү бөлөҕө (сал. Римма Бурнашева), «Ньургуннар» үңкүү бөлөҕө (сал. Софья Тихонова), «Сардаана» муода театра (сал. Зинаида Панохова), «Харысхал» уолаттар ырыа ансамбыла (сал. Федот Соловьев), маны таһынан күрэхтэһиибит кульминационнай чааһын Клавдия, Герман Хатылаевтар салайааччылаах «Тэтим» күпсүүрдүттэр бөлөхтөрө киэргэттилэр. Күрэхтэһии финальной чааһа сүрдээх үрдүк таһымнаахтык барда, бөрөстөрбүт бөрө тириитин саба бүрүнэн, буруо быһынан, дүңүр, табык тыаһынан добуһуоллатан көбүөргэ тахсыылара, кырдык даҕаны көрөөччү уйулаҕатын уһугуннарар кэрэ көстүүтэ буолла. Чахчы даҕаны бу хапсабай дьингээх саха көрүнгэ буоларына дакаастаата. Бу тэрэһингэ кыттыбыт бары үңкүүһүтэргэ,

барыта эриэ-дэхси буолбатах, кыралаан итэвэстэр бааллар. Ону көрөөччүлэр да билбит буолуохтаахтар, сүрүннээн судейство өтүгэр сыһалар таҕыстылар. «Арбитор на ковре» - кини чизиний буолуохтаах, ким да дикэи ыалдыа суохтаах, ону баара биһиги судьуйаларбыт тугу гыннылар? Тустуу бүтэрэ 30-сөкүүндэ хаалбатын кэннэ кыайан иһэр бөвөскө сэрэтии биэрэн бу киһибит күрэхтэһиибиттэн туоратан кэбиһэллэр. Бу аата көбүөргө үлэли сылдыар арбитр тустуу быраабылатын ситэ билбэттэн тахсар. Дьэ бу кэнниттэн күрэхтэһиибит бүтэһигэр тийэн, туох баар бары үчүгэйбит барыта сотуллан хаалла, көрөөччүлэрбит наҕарааданы ситэ көрбөккө, хомойон тахсан баран хаалбыттар. Кэлэр өтүгэр манньк тахсыбатын инниттэн, бу курдук массыына бириистээх күрэхтэһиилэргэ, арыһы

Үөрэх эйгэтигэр

МУЗЫКА АЛЫБАР УЙДАРАН

Биһиги бастакы президент М.Е. Николаев көбүлээһининэн «Музыка для всех» диэн бырайыага олоххо бигэтик хардылаан киирэн эрэр. И.Е. Винокуров аатынан Хатын-Арыы орто оскуолатыгар, быйыл, Г.М. Стручкова ырыа учууталынан ананан ситиһилээхтик үлэли сылдьар. Ол курдук, улууска хор толорууругар ытыллыбыт көрүүгэ алын сүһүөх кылаас үөрэнээччилэригэр Хатын-Арыы оскуолатын үһүс кылааһын үөрэнээччилэрэ бастакы миэстэни ылбыттара. Онон Дьокуускай куоракка ытыллыбыт рес-

публикатаабы хор конкурсулар киирэн ситиһилээхтик кытыннылар. Манна кыттыбыт оҕолор быыс-арыт булан Михаил Ефимович Николаевтыын кэпсэтэннэр үөрүүлэрэ үгүс. Аны оскуола иһигэр, Саҥа дылы көрсөр бырааһынныкка бары кылаастарга хор толоруугун конкурсун ытыгы былаанныллар. Онон Хатын-Арыы орто оскуолатын үөрэнээччилэрэ саҥа сылы ырыа аргыстаах, музыка доҕоһууллаах көрсүөхтэрэ. **Айта ЭВЕРСТОВА, Аппааны, 5 кылаас**

Лермонтов төрөөбүтэ 200 сылыгар

ЛЕРМОНТОВ ИККИ ХОҕООНО

Россия чулуу бэйиэттэрэ Пушкин уонна Лермонтов олохторо, дьылдалара бэйэ-бэйэлэригэр майгыннаһар өрүттээхтэр. Ол курдук, Пушкин хос эһэтэ Авраам Петрович Ганнибал Эфиоптан төрүттээх негр этэ. Оттон Лермонтов хос-хос эһэтэ, өбүгэтэ Шотландияттан төрүттээх Георг Лермонт, XVII-с үйэбэ Россия кэлэн сулууспаа кирибит, смута саҕана Москваны поляктартан босхолоспут киһи этэ. Онон 200 сыл буолан баран 1814 с. Москвага Лермонт хос-хос-хос сизэнэ Михаил Лермонтов төрөөбүтэ. Пушкин уонна Лермонтов эдэрдэригэр биллиилээх суруйааччы буолбуттара, эрдэ өлөллөрүн билбиттэрэ. «Я рано начал, кончу рано Мой ум немного совершит, В душе моей, как в океане Надежд разбитый груз лежит» - диэн Лермонтов эпигта Пушкинна эмиз сөп түбэхэр. Пушкиннаах Лермонтов иккиэн ыраахтааҕы былааһын утары айымныылары суруйбуттара, иккиэн дуэльга өлбүттэрэ. Михаил Лермонтов тус олоҕо Пушкин киэнинээһэр сүрдээх эрдэйдээх-буруйдаах олох этэ. Ус саастааҕар ийэтэ өлбүтэ, аҕата туспа баран хаалта, онон эбэтигэр иитилибитэ. Пушкин өлбүтүгэр «Смерть поэта» диэн ыраахтааҕы эргимтэтин утары уоттаах-төлөннөөх хоһоону суруйан Кавказка көскө ытыллар. Онон турокторы утары сэримгэ Валерин диэн үрэх аттыгар дьоруйдуу быһыны онорон наҕараада түһэрбиттэрин ыраахтааҕы, Николай I, туора сотон кэбиһэр. Россияга кэлэ сылдьыбытын иккинин көскө ытталлар. Кавказка бараары сылдан аатырбыт, хрестоматияга кирибит «Прощай, немытая Россия» диэн хоһоонун суруйар.

Ону баллырдаан тылбаастаабытым маннык: Кулуттар, тойоттор дойдулара, Суумматах Арассыһа быраһай, Күөх мундир куормалаах тойотторо, Кинилэргэ чаҕардыр дьонноро. Кавказ таас арбаһын кэтэбэр Хорҕойуом, баҕар кинилэртэн, Кэтир кыраҕы характарыттан, Чунгуур чуор кулаахтарыттан. Лермонтов таптальгар эмиэ табыллыбатаҕа. 1832 с. Варвара Лойухина диэн доҕорун балтын таптаабыта, атын киһиэхэ кэргэн тахсар. 1839 с. Карамзиннаахха литературнай слонга Мария Щербатова диэн 19-таах кыһы билсэн таптыыр, онтуката эмиэ табыллыбат. Киниэхэ анаан, санаата муунтууан «Молитва» диэн хоһоону суруйбута: Олоҕум ыарыыр түгэнигэр, Сүрүөҕүм куюуур кэмигэр Биһир дьикти малыһпа барын Нойосуус хат-хат ааҕабын. Малыһпа тыыннаах тылларыгар Алгыстаах күүс баара биллэр, Туох эрэ өйдөммөт тыыннан, Сибэтигэй кэрээн илгийэр Мунаах санаа ыар баттыгын Дууһабыттан кини киэр эһэр, Итэҕэйэбин уонна ыгыбын, Санаам чэпчи дьэнкэрэр. Бу дьикти хоһоонго Лермонтов тагараны итэҕэйи күүһүн буолбакка, тылабылыр, эмиэр күүһүн хоһуйбут дии саныбын. Бу күннэргэ улуу бэйиэт төрөөбүтэ 200 сыла тэрэһиннээхтик, дорҕоонноохтук оҕоһуллубата. Телевидение да, араадыһа да, театрдар да күттүөннээхтик бэлиэтээбэттэр. Арай, араас хаһыаттарга сэдэх ыстатыйалар табыстылар. Ол, баҕар, Лермонтов Арассыһа «суумматах Арассыһа» диэн ааттаабытыттан эбитэ дуу. **СЭКИ**

Үөрэх эйгэтигэр

Математика — бу олоххо төһүү буолар өй күүһэ. Ахсааны, суоту оҕо сааһыттан дьарык оҕостубут киһи болҕомтолоох, сыгыы өйдөөх, дьулуурдаах, тулуурдаах, туруорбут сыалын ситиһэр буолар. Ол курдук, биһиги оскуолабыт учууталлара оҕо өйүн тиһигин быспакка араас ньыманы туттан, саҕаттан саҕаны үөрэх чааһыгар киллэрэн оҕону дьарыктыыллар. Ити курдук ахсынньы 1-6 чыыһылатыгар диэри Нам начальнай оскуолатыгар математика нэдиэлэтэ буолан ааста. Бу нэдиэлэ чэрчитинэн араас интэриэһинэй тэрээһиннэр ытылыннылар: олимпиада, төгүл дэсана, кылаастарынан танграмна уонна математической турнирдарга булугас өйдөөхтөрү булуу, «Наука эйгэтэ» акция, те-

Бу - интэриэһинэй

Биһиги лицейбитигэр Ломоносовскай ааҕы буолан ааста. «Филологической наука» секцияга «Мемоматематика» диэн 4-үс кылаас үөрэнээччигэ Окешникова Настя үлэтин сэргии иһиттибит. Мемоматематика холодильника сыстар магниты коллекциялааһын. Мемориал диэн «пятна», магнетика - «магнит» диэн суолталаах эбит. Бастаан чэпчэки ыйааһыннаах кумааҕыны туттарга аналаах магниты 1954 сыллаахха Джон Уитли диэн учуонай айбыт. Онон 1971 сыллаахха магниты кизгэрэл быһытынан канадец Ждарон Саммерс туттарга көнүл ылбыт. Саамай элбэх 19300 холодильник магнитын хомуйан американка Луиза Гринфарб 1997 сыллаахха Гиннес рекордун кинигэтигэр кирибит. Магниты

МАТЕМАТИКА — ОЙ КҮҮҤЭ

стэр. «Математика профессиях» кылаас чаастара, библиотекага «Математика туһунан кинигэлэр» диэн «ыһыллаҕас» быстапка, «Страна математики» диэн көрүдүөргэ телевизорга эргийэ сылдьан көстөр трейлер. Олимпиада түмүгүнэн иккис кылаастарга I миэстэни Колесов Миша (2 «б», кыл. сал. Ноговицына М.П.), 2 миэстэни Эверстов Валентин (2 «в», кыл. сал. Неустроева В.И.), 3 миэстэни Тарабукина Туяра (2 «б», кыл. сал. Ноговицына М.П.) ыллылар, үһүс кылаастарга I миэстэ Васильева Вилена (3 «б», кыл. сал. Ядреева З.А.), 2 миэстэ Румянцева Стас (3 «а», кыл. сал. Максимова Л.П.) буоллулар. Төрдүс кылаастар-

га I миэстэҕэ Васильев Вова (4 «б», кыл. сал. Михайлова М.Н.), 2 миэстэҕэ Абрамова Кристина (4 «г», матем. учуутала Слепцова Н.Г.), 3 миэстэҕэ Сыромятников Валера (4 «а», кыл. сал. Тимофеева Н.И.) табыстылар. Биллэрин курдук киһи өйө дьарыктамматаҕына буюмурун. Онон биһиги оскуолабытыгар ытыллар тэрээһиннэр оҕо билигин кэҕэтэргэ, толкуйдуур дьобурун, болҕомтотун сайыннарарга, тылларын саппааһын байытарга, элбэҕи биллэргэ сүрүн төрүөт буолаллар. **А.С. АНДРЕЕВА, Нам начальнай оскуолатын библиотекара**

МЕМОМАГНЕТИКА — МАГНИТЫ МУНЬУУ

хомууарын 1975 сылтан саҕалаабыт. Билигин кини коллекцията 45 тыһ. тахса буолбут. Ол иһин кинини «Магнитная леди» диэн ааттаабыттар, 7 тыһ. магнита Гиннес музейыгар Лас-Вегаска баар эбит. Настя араас темаларынан магнитын мунһан саҕалаабыт. Бастаан аймахтара араас дойдуттан кэһии курдук аҕалбыттары, табаарыстара бэлэх биэрбиттэрин мунһан буолбут. Коллекцията балай да элбэ-эбитин кэннэ темаларынан наардаабыт: аан дойду куораттара уонна дойдулара, «Феличита» диэн шоколад магниттара. Суутун иһигэр маннык кэрэ ойуу-

лардаах, дьол диэн тугун атын-атын быһаарылаах магниттар угуллаллар эбит. Саха сирин биллэр сирдэрэ, кыраһыабай фоторамкалар. Киһи олоһорун тухары элбэҕи билиэхтээх, көрүөхтээх. Хас дьизэ аайы элбэх туттар мал, кизгэрэл баар. Олору интэриэһиргээн, чопчу үөрэтэн элбэҕи билэргэ дьулуһуохха наада. Настя инники былааньгар бэйэтэ магнит онорон баҕарар. Бу баҕа санаатын ситиһиэ диэн эрэнэбит. Ити курдук араас малы-салы мунһан коллекционердар биһиэхэ баар эбиттэр. **Кирилл ЯДРИХИНСКИЙ, Кирилл ЕГОРОВ, 7 «б» кылаас, «Репортер» түмсүү**

Намга сир үлэтэ саҕаламмыта 205 сылыгар

Уобалас уонна оҕурук начальныктыбалара бурдугу ыһыны уонна оҕуруот аһын омордууга бары өттүнэн өйүү, көмөлөһө сатыыллара. 1841 сыллаахха сахаларга ыһы сизэмэтин баалаах дьонго түнгэтэ сатаабыттара. Ити сыл 42 буут 30 муунта дьонһимэни ыһан баран 115 буут 15 муунта сизэмэни күһүн тийээн хомуйан ылбыттара. Ол эрэри үүнүү сирин оноруу хаачыстыбатыттан тутулуктаах. Ити сыл Хамаҕатта сахалара баара эрэ 4

кольскай олохтоохтору улаханньык үөрбүттэрэ, санаалара көтөҕүллүбүтэ. Ыһыга уурунан баран, ыалларыгар хамаҕатталарга бэрситтэрэ, бурдук ас амтанын биллэрбиттэрэ. Ордорунан куоракка дьаар-банкага киллэрэн атыылаан, таҕас-сап, иһит-хомуос, ас-үөл да ылыммыттара. 1940 с. 16 буут 10 муунта сизэмэни ыһан күһүн 40 буут үүнүүнү ылбыттара. Онон Никольскай бааһынайдарын холбурдарынан саха ыалларыгар

дьаһалынан улууска ордор сизэмэни харайарга анаан саппаас маҕаһыннар тэриллибиттэр. Хас биридди буут сизэмэтин биэсти муунта сизэмэни туттаралара олохтоммут. Федор Балинскай, Петр Сапыгин саппаас маҕаһыннага эмиэ кыттыгастаах буолбуттар. Петр Сапыгин, Федор Балинскай Никольскай төрүт олохтоохторунан аабылаллар. Сир үлэтэ саҕаланнабыттан арахсыбакка, аралдьыйбакка сирин солоон, онго-

КИНИЛЭР ААТТАРЫН ҮЙЭТИТИЭХХЭ

буут сизэмэни ылбыттара, сайын ардах түспэккэ бааһыналар курааннаабыттара. Олоро уонна сир үлэтинэн дьарыктанын баалаах дьон кэлитилиллэрэ. Олох ырааһын тулуйбакка төннөн да барааччылар бааллара. Ол курдук, 1938 с. манна 4 эр киһи, 3 дьахтар эрэ хаалбыттара. Тулуйа сатаан олохсуйарга быһаарыммыт дьон хорсун быһыны көрдөрбүттэрэ. Олортон 2 уоллаах Федор Балинскай, биһир кыыстаах Петр Сапыгин ааттарын бүгүн киэн тутта ааттыбыт. Олоро хаалбыт дьон дьизэ туттан, сүөһү иттэн, көлүнэргэ аттанан олохторун булдуммуттара. Кинилэр Никольскай бастакы олохтоохторунан аабыллыахтарын сөп. Олохтоох сахалары, ол аата Хамаҕатта дьонун кытары ылсан-бэрсэн эйэлээхтик олохтубуттар. Кинилэр наадаларын сахалыы быһаарсаллара. Кураан сыллар буолуталаан үүнүү мөлгөх этэ. 1938 с. 7 буут 20 муунта дьонһимэни ыһан баран күһүнүгэр 3 буут бурдугу хомуйбуттар. Ити үрдүнэн инникигэ эрэллээх Балинскай уонна Сапыгин туруулаһан олохтубуттар. Улуус отчуота көрдөрөрүнэн, 1939 с. никольскайдар 7 буут 10 муунта сизэмэни ыһан баран, 30 буут 10 муунта сизэмэни хомуйбуттар. Онон Ни-

үтүө холобурунан буолбута. Бурдук өлгөмнүк үүнэр кыахтааҕын көрдөрбүттэрэ. Бурдук үчүгэй амтаннаах тотоуу ас буоларын саха ыаллара улам-улам кэрэхсээн иһиттэр. Ол иһин бурдук ыһыллар сирин кэнэтиһии, сонун саҥа сирин көнүлүтэн аһанан ылыы көтөхтүк ытыллар. Күһүн төһө сизэмэни ким куулаа кутан ампаарга уурбута, хаһааммыта, төһөнү ыалларга өлүүлээн бэрситтэ кэпсэл буолара. Ким алаады сизэбитэ, хааһы буһарбыта кэпсэлгэ сылдьара. Оттон Никольскайга Федор Балинскай, Петр Сапыгин түөрт уонна алта буут бурдугу ыһан баран, күһүнүгэр тийээн үстүү төгүл элбэх бурдугу үүннэрэн ылбыттара. Холобурдан эттэххэ, II Модукка Михаил Эверстов алта буут дьонһимэни ыһан, күһүнүгэр 30 буут бастын хаачыстыбалаах сизэмэни ылан, үөрөн-көтөн ампаарыгар уурбута. Ардахтаах чуумпу сайын буолан бурдук үчүгэйди үүммүтэ. Нөнүө сылыгар ардах түспэккэ, бурдук аанньа үүммэтэҕэ. Ити сыл Никольскайга 48 буут бурдугу ыһан баран, курааннаан, киһи да бурдук үүммэтэ. Никольскайга 1949 с. 4 ыал олохтубут: Ефим Власов, Иван Минин, Семен Иванов, Петр Сапыгин, Федор Балинскай. Бу сылларга Саха сирин губернаторын

рон, табыан бурдук ыһыллар изнин кэнэтиһэн, атыттарга холобурунан буолбуттар. Сүүрбэ-отут сыл устатыгар сарсыарда эрдэттэн киһэ хойукка диэри сир үлэтин баһылаан-көһүлээн дьарык оҕостуммуттара. Сорох сыл бааһынаттан тугу да ылбакка ыгыс соттолоро, ардахтаах сайыннар өлгөм үүнүүнү биэрэллэрэ, оччоро олохторо тупсара, үөрэллэрэ-көтөллөрө. Ыарахан, хаҕыс да дьыллары туораталаан, саха дьонун инники дьоллоох олохторун туһугар күүстэрин, дьобурдарын хардата суох анаабыттара. Кинилэр унуохтара Нам буоругар харалыбыта, биһиги тымныы, тыйыс дойдубутун сөбүлээн, таптаан, саха дьонун кытта ыаллыы доҕордоһон олохтубуттара. Бу чакчы үйэлэргэ умнуллубат үтүө бастын холобур. Норуоттар доҕордоһууларын символа. Нам улууһугар олохсуйбут, сир үлэтин саҕаласпыт, нуучча, саха доҕордоһуутун төрүттэбэт Федор Балинскайга, Петр Сапыгинга өйдөбүннүк бэлиэ — пааматыннык туруоруллара сөптөөх. **Г.И. КРИВОШАПКИН, Нам улуунун бочуоттаах гражданина, РФ Журналистарын союһун чилиэнэ, Саха сирин тыатын хаһаайсытыбатын ветерана**

ЫҤЫРЭХ ТЫҤА

Куоракка олоор эдьийбитин **ДОРАНЫ**, күтүөппүтүн **СЛАВАНЫ** уонна Таастаах нэһилиэгэр олоор дьоммутун — **ОЛЯ, СЕРГЕЙ АРГУНОВТАР** дьэ кэргэттерин саҥа дьээ туттан кирибит үөрүүлээх күнүтүнэн сахалы сайдам санаалаах итии-истин эбэрдьибитин тиэрдэбит!

Алаһа дьэбит куруук сылаас, сырдык, ичигэс буоллун, үөһэттэн үргүөр үргүйбэтин, аллараттан аргыар аргыйбатын.

Варя, Сеня дьэ кэргэттэрэ

«**ТУЙМААДА**» хаһыаттыгын биһиргэ буолун
«**ТУЙМААДА**» общественной-политической хаһыакка 2015 сыл бастагы анаарыгар сурутуу түмүктэнэрэ чугаһаага.

Кэлэр сыл олус интэриһинэй буолара күтүллэр. Олохпун, арааһа, үүт-тураан буолбата буолуо. Сыана үрдээһинэ, үп-харчы кырыымчык буолуута, санаа-оноо түһүүтэ... Сүбэлиэ этибит: «Туймаада» хаһыаты кэлэр сылтан сурутан ааһан, араас кыһалдалары көрсөргө бэлэм буолун. Тоҕо диэтэххэ «Туймаада» хаһыат биэс сылы быһа кырдыгы эрэ суруйан кэллэ, суруйбуһун барыта туолан иһэрин үтүс ааһааччылар бигэргэтэллэр. «Туймаада» хараххытын арыһыаһа, олох устун эрэллээхтик хаамаргытыгар көмө-имэ буолуоҕа, ардыгар аралдьытан абырыаҕа.

Сурутуу сыаната Дьокуускайга уонна киин улуустарга – 1102 солк. 92 харчы, Бүлүү бөлөх улуустарыгар – 1332 солк. 12 харчы, Хотугу улуустарга – 1448 солк. 04 харчы. Алта ыйга толору суруттарыттар сүүйүүлээх сурутууга кытталлар. Ааһааччылар испиһэктэрин республикатаабы почтаттан ылабыт, онон квитанцияны ыһпаккыт. **СУРУН БИРИИС** – 150 тыһыынча солкуобай! Ону сэргэ сыаналаах бириистэр баар буолуохтара: улахан телевизор, холодильник, сыаналаах суотабай телефон о.д.а.

Сэтинньи ыйтан хаһыат улуустар почталарыгар розницаҕа атыһыллара тохтоото, онон суруттардаххытына эрэ «Туймааданы» ылар кыахтаныаххыт.

Дьин баары суруйар, олоҕу хайдах баарынан сырдатар, бар дьон сөбүлээн ааһар хаһыатыгар көхтөөхтүк сурутун! «Туймааданы» сурутуон – олоҕу атыннык көрүүн.

«**ТУЙМААДА**» редакцията.

БИЛЛЭРИИЛЭР

РАСПОРЯЖЕНИЕ
от 18 ноября 2014 г. № 1324-р
г. Якутск

Об организационном комитете по подготовке и проведению юбилейных мероприятий, посвященных 120-летию **И.Е. Винокурова**

Отмечая большой вклад в социально-экономическое и общественно-политическое развитие Республики Саха (Якутия), в связи со 120-летием Ильи Егоровича Винокурова, видного государственного, политического деятеля Якутии, председателя Совета народных комиссаров — Совета Министров Якутской АССР, первого секретаря Якутского областного комитета ВКП(б), депутата Верховного Совета СССР, кавалера орденов Ленина, Отечественной войны II степени, Трудового Красного Знамени:

1. Образовать организационный комитет по подготовке и проведению юбилейных мероприятий в следующем составе:

Куприянов Ю.С. — руководитель Администрации Главы Республики Саха (Якутия) и Правительства Республики Саха (Якутия), председатель;

Соловьев А.Ю. — заместитель Председателя Правительства Республики Саха (Якутия), заместитель председателя;

Губарев В.Н. — народный депутат Республики Саха (Якутия), заместитель Председателя Государственного Собрания (Ил Тумэн) Республики Саха (Якутия), заместитель председателя (по согласованию).

Члены:
Андронов И.М. — президент ГБУ Республики Саха (Якутия) Национальная вещательная компания «Саха»;

Аргунов П.А. — первый заместитель министра архитектуры и строительного комплекса Республики Саха (Якутия);

Артемьев А.Е. — министр сельского хозяйства и продовольственной политики Республики Саха (Якутия);

Атласов А.П. — глава муниципального образования «Намский улус» Республики Саха (Якутия) (по согласованию);

Винокуров С.В. — министр транспорта и дорожного хозяйства Республики Саха (Якутия);
Габышева Ф.В. — министр образования Республики Саха (Якутия);

Горохов А.В. — министр здравоохранения Республики Саха (Якутия);

Гуляев М.Д. — министр спорта Республики Саха (Якутия);

Еремеев А.И. — народный депутат Республики Саха (Якутия), председатель постоянного комитета Государственного Собрания (Ил Тумэн) Республики Саха (Якутия) по государственному строительству и законодательству (по согласованию);

Жондоров В.А. — министр финансов Республики Саха (Якутия);

Мартынов А.А. — руководитель Департамента кадровой политики, государственной и муниципальной службы Администрации Главы Республики Саха (Якутия) и Правительства Республики Саха (Якутия);

Никифоров А.Т. — генеральный директор ООО «КопирТехСервис» (по согласованию);

Слепцов Ю.И. — глава муниципального образования «Хатын-Арынский наслег» Намского улуса (по согласованию);

Тихонов В.И. — министр культуры и духовного развития Республики Саха (Якутия).

2. Организационному комитету (Куприянов Ю.С.) до 25 ноября 2014 г. разработать и утвердить план мероприятий, посвященных 120-летию И.Е. Винокурова.

3. Контроль исполнения настоящего распоряжения оставляю за собой.

Председатель Правительства Республики Саха (Якутия)
Г. Данчикова

«**Продается** 3-хкомн. квартира в 4-хкв. доме с отдельным входом в квартиру через свою территорию. Внутри территории: котельная 3х6, душ, 2 теплицы. Помимо этого имеется огражденная усадьба с надворными постройками: баня, туалет, хотон, гараж, курятник — 970 т.р. Торг. **Тел. 89142348728, 89142898480**

ОСПОРИТЬ РЕЗУЛЬТАТЫ КАДАСТРОВОЙ СТОИМОСТИ В ДОСУДЕБНОМ ПОРЯДКЕ МОЖНО В УПРАВЛЕНИИ РОСРЕЕСТРА ПО РС (Я)

В 2012 году, при Управлении Росреестра по Республике Саха (Якутия), была создана постоянно действующая Комиссия по рассмотрению споров о результатах определения кадастровой стоимости. Законодательство позволяет заинтересованным лицам оспорить результаты государственной кадастровой оценки в досудебном порядке путем обращения в Комиссию по двум основаниям: использование при определении кадастровой стоимости объектов недвижимости недостоверных данных и определения в отношении объекта недвижимости его рыночной стоимости на дату, по состоянию на которую была установлена его кадастровая стоимость. Ранее оспорить результаты кадастровой стоимости можно было только в суде.

Подать заявление в Комиссию можно с момента внесения в государственный кадастр недвижимости (ГКН) результатов определения кадастровой стоимости и до момента внесения в ГКН сведений, полученных при проведении очередной кадастровой оценки или не позднее пяти лет со дня внесения результатов в ГКН.

Перечень документов, подаваемых с заявлением, следующий:

- кадастровая справка о ка-

дастровой стоимости объекта недвижимости, в которой содержится сведения об оспариваемых результатах определения кадастровой стоимости;

- нотариально заверенная копия правоустанавливающего документа на объект недвижимости, в случае, если заявление подается лицом, обладающим правом на объект недвижимости;

- в случае, если основанием при подаче заявления является недостоверность указанных сведений, то необходимо предъявить документы, подтверждающие недостоверность сведений об объекте недвижимости, использованных при определении его кадастровой стоимости;

- в случае, если заявление подается на основании установления в отношении объекта его рыночной стоимости, то нужно представить отчет о подтверждении рыночной стоимости объекта, подготовленный независимой оценочной организацией в виде отчета и положительное экспертное заключение, подготовленное экспертом саморегулируемой организации оценщиков.

Заявления о пересмотре кадастровой стоимости без приложения указанных документов Комиссией не принимаются.

За 11 месяцев 2014 года в Комиссию Управления поступили заявления об оспаривании ка-

дастровой стоимости в отношении 160 земельных участков, по которым проведено 8 заседаний. В основном на Комиссии оспаривались стоимости земельных участков, расположенных на границах промышленных районов республики: Алданский, Ленинский и Мирнинский районы. В подавляющем большинстве, указанные земли используются для размещения объектов производственного, промышленного и складского назначения, а также для разработки полезных ископаемых. Если же говорить о крупных землепользователях, таких как АК «АЛРОСА» (ОАО), ОАО «ЯТЭК», ОАО «САХАНЕФТЕАЗБЫТ», то за указанный период, Комиссией в результате рассмотрения были удовлетворены 63,75% заявлений и 36,25% обращений отклонено.

По вопросам оспаривания результатов определения кадастровой стоимости объектов недвижимости в Комиссию, можно обратиться в Управление Росреестра по Республике Саха (Якутия) по адресу: 677000, г. Якутск, пр. Ленина, 4/1, каб.47, а также по телефону: (4112) 42-11-89, (4112) 421320-факс.

Пресс-центр Управления Росреестра по РС(Я)

«СЪЕМКА СВАДЕБ И ТОРЖЕСТВ!»

Желаете запечатлеть семейные торжества, свадьбы, юбилеи? Нет ничего проще – позвоните по телефону 42-9-48, 89243660623, 89141077316. Мы приедем и по вашему желанию качественно, профессионально снимем на видео и фото с отличным оформлением. Также принимаем заказы на имидж-фильмы, музыкальные клипы, семейное фотографирование на дому, перевод из видеокассет на цифровые носители, монтаж и запись частных видеосъемок.

«Кэлэн иһэр Саҥа дьыл бырааһынньыктарынан Нам олохтоохторун итиитик-истинник эбэрдэлээн туран саҥа «**Рапунцель парикмахерской аһыллытын биллэрэбит!**» Биһиги сыанабыт: - эр дьон модельнай стрижката - 200 солк. - дыахтар стрижката - 250 солк. саҕаланар. Оҕолорго, пенсионердарга чэпчэтиилээх өнгөлөрүнэн туһаныт! Биһиги аадырыспыт: Чернышевская ул. 7/1, урукку «Секо» торговой дьиэтэ («Зеркальная»). **Тел. 89241791241**

«ТӨРҮТ УУ» ТЭРИЛТЭ БИЛЛЭРЭР:

19 лиитэрэлээх бутыллаах БРААС УУНУ биһигиттэн мэлдьи атыһылаахха сөп. Атыгга бааллар помпалар, кулердар, ону таһынан скандинавской хаамы торуоскалар.

Кирдээх, саһарбыт уонна хайдыһаах баллоннары төттөрү ылабыт.

Нам: Чернышевская ул. 6-та, «Олонхо» атыы киинэ, **Аппааны:** Лена ул. 16-та. Аадырыска тириэрдий телефоннара: **МГФ-873-73-11, МТС-300-11-70.**

Төрүт уу – Чэгийн турук – Үйэлээх олох

«**Срочно продается** земельный участок с домом (под магазин), газ рядом, летний водопровод. 1200 соток в собственности. **Тел. 89148226370**

«**Продается** «Волга-3110» 2000 г.в., требуется косм. ремонт, на ходу. **Тел. 89841089983**

«**Продаю или меняю** а/м Honda StepWGN 1999 г.в. 4ВД, объем двиг. 2 л, 7 мест - 260 т. руб. Торг. **Тел. 89644242362**

«**Утерян** паспорт на имя Кисаная Любовь Николаевны. Прошу вернуть за вознаграждение. **Тел. 89841039957, 89241716026**

«**В частном доме сдаю** комнату. **Тел. 89248604967, 89142977395**

«**Фирма «Окна Якутска»** реализует и устанавливает в Намском улусе пластиковые окна и натяжные потолки. Быстро и недорого. **Тел. в г. Якутске 21-58-09, 8-914-2-740868**

«**Продаем частный дом** с гаражом (огород, водопровод, септик). **Тел. 89243661967**

«**Грузовые перевозки** по селе, по городу. **Тел. 89243661967, 89841160270**

«**Считать недействительным** утерянное пенсионное удостоверение на имя Баишевой Декабрины Ильиничны»

<p>Күндү тапталлаах ийэбит, эбэбит, хос эбэбит, тыыл, үлэ ветерана, Түбэ нэһилиэгин Ытык киһитэ НИКОЛОВА Дарья Павловна б.д. ахсынньы 22 күнүгэр 83 сааһыгар күн сириттэн барбытын дирингик курутуулан туран иһитиннэрэбит. Оболоро, кийинтэрэ, күтүөттэрэ, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ</p>	<p>Убаастабыллаах аймакхыт, Модуттан төрүттээх, үлэ ветерана МАКАРОВ Григорий Николаевич уһун, ыарахан ыарыттан күн сириттэн барбытынан кэргэнигар Светлана Иннокентьевна, оболоругар, сиэннэригар диринг курубаммытын тиэрдэбит. Томскайдар дьэ кэргэттэрэ</p>
<p>Күндү таптыр кыһым, эдьийбит, ийэбит, эбэбит, Намтан төрүттээх куорат олохтооҕо ПАХОМОВА-РУФОВА Лена Иннокентьевна б.д. 18 күнүгэр уһун, ыарахан ыарыттан күн сириттэн барбытын дирингик курутуулан туран иһитиннэрэбит. Ийэтэ, балтылар, быраата, оболоро, сиэнэ, күтүөтэ</p>	<p>Өр сылларга ыаллаһан олобут убаастыт кийибит МАКАРОВ Григорий Иннокентьевич уһун, ыарахан ыарыттан орто дойдуттан букатын ахтык барбытынан кэргэнигар Светлана, оболоругар Алена, Лида, Коля, кийинлэр дьэ кэргэттэригар, сиэннэригар диринг курубаммытын биллэрэбит. Эверстова А.Г. дьэ кэргэттэрэ</p>
<p>Аймахтарбытыгар, саҥаспытыгар Мария Николаевна, балтыларбытыгар, эдьийдэрибитигэр Ульяна Иннокентьевна, Акулина Иннокентьевна, быраалпытыгар Тимоша, кыһыгар Люда, уолгар Кеша, сиэннигар, күтүөппүтүгэр тапталлаах кысыкыт, эдьийигит, ийэбит, эбэбит ПАХОМОВА-РУФОВА Лена Иннокентьевна уһун, ыарахан ыарыттан бу күн сириттэн барбытын дирингик курутуулан туран курубаммытын тиэрдэбит, ыар аһыгытын тэнгэ үллэстэбит. Намтан Ивановтар, Тихоновтар</p>	<p>Күндүтүк саныр саҥаспытыгар, кийипитигэр Макарова С.И., кийи оболоругар Алена, Жена, Коля, Аня, сиэннэригар, кыра кыһа Лида, абала, элээрэ, Намнаабы ОдыкХ ветерана, баһаарынай сулуусуа туйгула МАКАРОВ Григорий Николаевич ыарахан ыарыттан күн сириттэн барбытынан диринг курубаммытын тиэрдэбит. Софроновтар, Константиновтар, Ивановтар, Тихоновтар, Петровтар, Кэбээйттан, куораттан Тереховтар</p>
<p>Биһиргэ үлэлиир коллегабытыгар, Таастаах ветеринарнай пунун сэбиэдиссэйигар Руфова Акулина Иннокентьевна биһиргэ төрөөбүт эдьийэ ПАХОМОВА-РУФОВА Лена Иннокентьевна уһун, ыарахан ыарыттан олохтон туораабытынан диринг курубаммытын тиэрдэбит. Нам улуун ветеринарнай управлениета, лабораторията</p>	<p>Кырдыбас дьүөгэбит НОВГОРОВОДА Ксения Гаврильевна орто дойдуттан барбытынан оболоругар, сиэннэригар диринг курубаммытын тиэрдэбит. Ван Син Чин З.М., Осипова З.М., Баишева М.С., Корякина П.П., Москвитина Е.Б.</p>
<p>Выражаем глубокое соболезнование дочери, сыну, родным и близким по поводу рано ушедшей из жизни после тяжелой болезни дорогой нашей одноклассницы ПАХОМОВОЙ (РУФОВОЙ) Лены Иннокентьевны. Скорбим вместе с вами. Одноклассники НСШ № 2, выпуск 1979 г.</p>	<p>«Энсиэли» хаһыат РИС талыһына, таһыһына уонна бэчээтиир сыаһар бэчээттэннэ. Аадырыһа: Нам сэл. Заложная ул. N4 Формата А3. Кээмэйэ 1,0 бэчээт. лисс Көтүл сыаналан атыһыланар Индекс — Р0005. Тираһа — 1718 Бэчээккэ илии баттанытын графига — 12:00 ч. 23.12.2014 с. Бэчээккэ илии баттанна — 11:20 ч. 23.12.2014 с.</p>

Кылаабынай редактор В.Г. КАСЬЯНОВ
ОТДЕЛЛАР:
редакторы солбуйааччы — 41496, хаһыаты тангы — 41332, бухгалтерия — 41141, факс — 41141, 41496.

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улуунун «Энсиэли» хаһыат редакцията» автономнай учреждение. Сибээс, информационай технологиялар уонна маассабай коммуникациялар эйгэлэригэр кэтээн көрүүгэ Федеральнай сулууспа СР управлениетыгар 2012 с. олунньу 7 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — **ПИ №ТУ14-0216.**
Сурукка ааккытын-суолугун, үлэтигин, дьэбит аадырыһын чопчу ыйыт. Редакцияҕа кирибит суруктар төннөрүлүбүттэр. **Автор этэрэ хаһыат санаатыннын мэлдьи биир буолбат.**
«ЭНСИЭЛИ» - Нам улуунун хаһыата.
678380, Саха Республиката, Нам улууна, Нам сэл., Заложная ул. 4.
E-mail: Namtsy41141@mail.ru; editor@namtsy.sakha.ru

«Энсиэли» хаһыат РИС талыһына, таһыһына уонна бэчээтиир сыаһар бэчээттэннэ. **Аадырыһа:** Нам сэл. Заложная ул. N4 Формата А3. Кээмэйэ 1,0 бэчээт. лисс **Көтүл сыаналан атыһыланар Индекс — Р0005.** Тираһа — 1718 Бэчээккэ илии баттанытын графига — 12:00 ч. 23.12.2014 с. Бэчээккэ илии баттанна — 11:20 ч. 23.12.2014 с.